

Na forainmneacha réamhfhoclacha

mé	
tú	
sé	
sí	

Sampláí (examples)

Cad is ainm duit? Bríd is ainm dom.

Tá súile gorma agam.

An bhfuil tuirse ort? Tá tuirse orm.

An bhfuil áthas ort? Tá áthas orm.

An dtaitníonn ceol leat? Taitníonn ceol liom.

We have met these prepositional pronouns everywhere this year like the examples above and sometimes we didn't even notice we were using them.

So we want to say:

on me= orm	with me= liom	i have= agam	to me= dom
on you= ort	with you= leat	you have= agat	to you= duit
on him= air	with him= leis	he has= aige	to him= do
on her= uirthi	with her= léi	she has= aici	to her= di

Try these exercises; we have done some before in school. READ THE TOP BOX CAREFULLY.

E. Gramadach: An forainm réamhfhoclach 'ag'.

ag

Tá súile gorma **ag** Seán.

agam (mé)

Tá súile gorma **agam**.

agat (tú)

Tá súile gorma **agat**.

aige (sé)

Tá súile gorma **aige**.

aici (sí)

Tá súile gorma **aici**.

1. Tá súile glasa _____ . (mé)
2. Tá a lán cairde _____ . (sé)
3. An bhfuil peann dearg _____ ? (tú)
4. Tá liathróid ina lámh. _____ . (sí)
5. Tá a lán obair bhaile _____ inniu. (Siofra)
6. Nil a fhios _____ . (mé)

E. Gramadach: An forainm réamhfhoclach 'le'

le

Taitníonn milseoga go mór **le** Siofra.

liom (mé)

Taitníonn milseoga go mór **liom**.

leat (tú)

Taitníonn milseoga go mór **leat**.

leis (sé)

Taitníonn milseoga go mór **leis**.

lét (sí)

Taitníonn milseoga go mór **lét**.

1. Is maith _____ sceallóga agus ispini. (mé)
2. Bhí mé ag caint _____ inné. (Seán)
3. An dtaitníonn ceol _____ ? (tú)
4. Nuair a bhíonn an múinteoir ag caint, éisteann na páistí _____. (sí)
5. Cad ba mhaith _____ a dhéanamh le haghaidh an dinnéir? (tú)
6. Chuaigh mé ag siúl sa pháirc inné. Bhí mo mhadra _____. (mé)

H. Gramadach: An forainm réamhfhoclach 'ar'

ar

Tá tinneas fiacaile **ar** Siofra.

orm (mé)

Tá tinneas fiacaile **orm**.

ort (tú)

Tá tinneas fiacaile **ort**.

air (sé)

Tá tinneas fiacaile **air**.

uirthi (sí)

Tá tinneas fiacaile **uirthi**.

1. Tá gruaig dhonn _____ . (mé)
2. Bhí imni _____ mar bhí Tafai ar strae. (Mama)
3. An bhfuil biseach _____ ? (tú)
4. Tá Siofra tinn. Tá slaghdán _____ . (sí)
5. Chuaigh mé go dtí an dochúir mar bhí tinneas cinn _____ . (mé)
6. Níor chuir Seán a chóta _____ agus anois tá slaghdán _____ . (sé)

Aistriúchán Now give these a try:

I have blue eyes-> Tá súile gorma agam.

She really likes cake-> Taitníonn cáca go mór léi.

1. I have brown hair->
2. What is your name? ->
3. My name is _____->
4. She is happy-> Tá
5. He is sad->
6. He really likes coke->
7. I have a book->
8. I like bread and butter.->
9. You like milk and oranges.->
10. I have a coat->

These are all
the present
tense-
therefore Tá
not Bhí

Mé féin:

súile gorma súile glasa súile donna gruaig dhonn gruaig fhionn

gruaig dhubh naoi mbliana d'aois deich mbliana d'aois

Cad is ainm duit?

Cén aois thú?

Cén dath atá ar do chuid shúile?

Cén dath atá ar do chuid gruaige?

Cá bhfuil tú i do chónaí?

A. Léigh an scéal. Freagair na ceistí.

Is aoibhinn liom cluichi riomhaire! Imrim cluichi gach deireadh seachtaine ach níl cead agam iad a imirt i rith na seachtaine. Dé Sathairn agus Dé Domhnaigh, éirim go luath agus téim sios staighre. Ithim mo bhricfeasta go tapa agus cuirim an consól ar siúl. Imrim ar feadh uair nó dhó. Is breá liom cluichi a imirt ar líne le mo chairde ach ní éirionn mo chairde go luath ar maidin.

Uaireanta, ag an deireadh seachtaine, téim féin agus mo chairde isteach sa bhaile mór. Téimid go dtí siopa cluichi riomhaire. Bionn cluichi de gach sórt ar díol ann. Féachaimid ar na cluichi nua agus bainimid triail astu. Uaireanta, má bhionn airgead póca agam, ceannaím cluiche nua.

1. Cathain a imrionn Seán cluichi riomhaire?

Im

2. Cad a dhéanann Seán sula gcuireann sé an consól ar siúl?

It

3. Cá fhad a imrionn Seán?

Im

4. Cad a dhéanann Seán agus a chairde sa bhaile mór?

5. Cén fáth nach n-imrionn Seán ar líne lena chairde ar maidin?

Foclóir:

cead= allowed ar líne= online uair nó dhó= hour or two uaireanta= sometimes

cluichi riomhaire= computer games gach sort= different types ar díol= on sale

Scríbhneoiracht: An Nuacht-

I would like you to revise writing our news twice this week. This is a picture of the slide we used at school. Here is an example of my news today. Also, remember our months of the year song to the Macarena? Why not perform it for those at home for some fun ☺

An Mháirt atá ann inniu. An Luan a bhí ann inné. An Chéadaoin a beidh ann amárach. Inniu an naoú lá de mhí an Mheithimh. Lá tirim, scamallach atá ann. Níl sé ag stealladh báistí ach uaireanta tá sé grianmhar. Níl mé ar scoil inniu. Tá mé sa bhaile mar tá an scoil dúnta. Tá mé ag obair ar mo ríomhaire sa bhaile. Siúlaim gach lá agus táim ag fanacht abhaile mar tá an CoronaVirus in Éireann.

Ár Nuacht											
<p>_____ atá ann inniu. _____ a bhí ann inné. Inniu an _____ lá de mhí _____ Lá _____ atá ann. Tá sé ag _____ Níl _____ ar scoil inniu. Tá sé/sí as lathair</p>		<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <td style="padding: 5px;">te</td> <td style="padding: 5px;">grianmhar</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">fluich</td> <td style="padding: 5px;">tirim</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">gaofar</td> <td style="padding: 5px;">ceomhar</td> </tr> </table>		te	grianmhar	fluich	tirim	gaofar	ceomhar	<p>fuar</p> <p>ag stealladh báistí ag cur sneachta</p>	
te	grianmhar										
fluich	tirim										
gaofar	ceomhar										
Dátaí agus Mionna											
1 An chead lá	2 An dara lá	3 An triú lá	4 An ceathrú lá	5 An cúigíú lá							
6 An séú lá	7 An seachtú lá	8 An t-achtú lá	9 An naoú lá	10 An deichiú lá							
11 An t-seanú lá déag	12 An dara lá déag	13 An triú lá déag	14 An ceathrú lá déag	15 An cúigíú lá déag							
16 An séú lá déag	17 An seachtú lá déag	18 An t-achtú lá déag	19 An naoú lá déag	20 An fíochú lá							
21 An t-seanú lá is fiche	22 An dara lá is fiche	23 An triú lá is fiche	24 An ceathrú lá is fiche	25 An cúigíú lá is fiche							
26 An séú lá is fiche	27 An seachtú lá is fiche	28 An t-achtú lá is fiche	29 An naoú lá is fiche	30 An triochadhú lá							
31 An t-seanú lá is triocha											
de mhí Eanáir	de mhí Feabhra	de mhí an Mhárta	de mhí Aibreán	de mhí na Bealtaine							
de mhí an Mheithimh	de mhí Iúil	de mhí Lúnasa	de mhí Mhédán Fómhair	de mhí Dheireadh Fómhair							
de mhí na Samhna	de mhí na Nollag										

An Luan

An Mháirt

An Chéadaoin

An Déardaoin

An Aoine

An Satharn

An Domhnach

